

ЙОГО ЖИТТЯ – СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ І НАУЦІ

Саме так можна охарактеризувати життєвий шлях доцента кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування Полтавської державної аграрної академії Віктора Миколайовича Самородова, який 5 серпня 2016 року відсвяткував своє 65-річчя.

Заслужений винахідник України, лауреат премії ім. Л. П. Симиренка, лауреат премії ім. академіка М. М. Гришка Ради ботанічних садів та дендропарків України, лауреат обласної премії ім. Панаса Мирного, а також премій ім. В. Г. Короленка, В. Малика та Самійла Величка, з 1976 року – беззмінний голова Полтавського відділення Українського ботанічного товариства.

Закінчивши Полтавський сільськогосподарський інститут (нині – Полтавська державна аграрна академія), він назавжди зв'язав подальшу долю з рідним вузом. 43 роки викладацької роботи. Для життя людини – це надто багато, це, по суті, все життя... Швидко плине час, далеко в минулому залишилися студентські роки. А скільки зроблено цією чудовою, принциповою, всебічно розвиненою, до нестями закоханою в науку людиною.

Ще зі студентських років Віктор Миколайович усім своїм еством злився з ботанікою, наукою.

Він – Ботанік з великої літери, немає на околиці Полтави місця, де б не побував він зі студентами, не знайомив їх із рослинним світом.

Віктор Миколайович Самородов – кропітливий, послідовний методист, поважний цілеспрямований педагог. Він став справжнім наставником і мудрим вчителем для багатьох поколінь студентів.

Віктор Миколайович вніс неоціненний вклад у створення унікального парку на території Полта-

вського сільськогосподарського інституту. Скільки екзотів свого часу він привіз з усіх куточків колишнього Радянського Союзу і які з легкої руки Віктора Миколайовича успішно прижилися!

В. М. Самородов стояв у витоків створення музею Полтавського сільськогосподарського інституту (зараз – Полтавська державна аграрна академія), який нині носить звання народного.

Активну участь брав у відкритті на території вузу пам'ятників велетам світової науки: М. І. Вавилову, В. І. Вернадському, меморіальних дошок відомим вченим Полтавського сільськогосподарського інституту, у створенні фахового журналу «Вісник Полтавської державної аграрної академії», де він працював на посаді відповідального редактора, відповідального секретаря.

Після поїздки до Сполучених Штатів Америки Віктор Миколайович, як кажуть, з головою поринув у вивчення цінної лікарської рослини – ехінацеї.

Результатом багаторічної роботи з цією рослиною є створення у співавторстві двох сортів цієї рослини: «Красуня прерій» та «Зірка Миколи Вавилова».

Технологія вирощування цієї унікальної рослини, застосування її в медичній практиці, численні наукові конференції, зокрема міжнародні, монографії, патенти, культивування на полях Полтавщини – вагомий здобуток науковця.

А далі – інша лікарська рослина – росторопша плямиста. І, мабуть, не випадкове захоплення Віктора Миколайовича лікарськими властивостями рослин, адже вдома у нього на чільному місці стоїть книга «Лікарські рослини і їх роль в медицині», подарована автором І. М. Носалем.

Віктор Миколайович має тісні зв'язки з бота-

нічним садом Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка, Полтавським дендрологічним парком, Полтавським краєзнавчим музеєм ім. Василя Кричевського, музеями Панаса Мирного, В. Г. Короленка. Він – почесний читач Полтавської універсальної обласної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського.

Щоденні конференції, дискусії, виступи на радіо, телебаченні, публікації в обласних газетах «Зоря Полтавщини», «Село полтавське», «Полтавський вісник», «Вечірня Полтава», багатьох всеукраїнських наукових виданнях.

А скільки наукових, науково-популярних статей опублікував за своє життя Віктор Миколайович – диву даєшся, як може одна людина стільки зробити, як може скрізь встигати.

Свого часу Віктор Миколайович взявся за відповідальну науково-державницьку справу – він заснував історико-бібліографічну серію «Постаті аграрної та біологічної науки Полтавщини: факти, документи, бібліографія».

Вже видано більше десятка книг, які мають неоціненне значення для науковців, аспірантів, студентів, спеціалістів аграрної науки, всіх тих, хто небайдужий до історії розвитку вітчизняної сільськогосподарської дослідної справи, становлення особистості вченого.

Постійно працюючи в унікальній бібліотеці старшої на Україні Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М. І. Вавилова Національної академії аграрних наук України, Віктор Миколайович підняв цілі пласти напрацювань корифеїв світової і вітчизняної науки, які працювали на Полтавщині.

Нині він – почесний гість у приватному підприємстві «Агроекологія» Шишацького району, засновником якого є Герой Соціалістичної Праці, Герой України Семен Свиридонович Антоненко, де всебічно цікавиться питаннями органічного землеробства, є активним членом Громадської спілки «Полтавське товариство сільського господарства».

За створення першого в історії нашої держави «Саду України» на Міжнародній виставці «ЕКСПО» у Штутгарті Віктор Миколайович був нагороджений медаллю Міжнародного союзу садівників. За постійну інтелектуальну працю його також було удостоєно відзнакою «Людина досягнень 1992 року» (Міжнародний біографічний центр, Кембридж, Великобританія), «Полтавець року» (1993 р., Всеукраїнська газета «Зоря Полтавщини»), «Кращий винахідник Полтавщини» (2001, 2005).

8 липня 2011 р. рішенням колегії Міністерства аграрної політики та продовольства України за

великий особистий внесок у розвиток національної освіти, плідну педагогічну й наукову діяльність В. М. Самородова було нагороджено трудовою відзнакою «Знак Пошани».

Дивлячись на безмежжя його інтересів, приходимо висновку – Віктор Миколайович – це своєрідний самородок, що повною мірою відповідає його прізвищу.

Що ж, глибокоповажний Вікторе Миколайовичу, з 65-річчям Вас!

Ви завжди були безкорисливим, все робили для блага вузу, для блага держави. Ви прожили ці роки так, як співається в невмирущій пісні: «Та я нічого не беру в дорогу, лиш згорсточок старого полотна і вишите моє життя на ньому». Тож, залишайтеся таким і надалі!

Бажаємо, щоб Ваша подальша життєва дорога стелилася уквітчаним українським рушником!

Ви – заслужена та знана людина, та хіба перерахуєш усі Ваші наукові титули, звання, нагороди. Нехай такий зорепад відзнак Вашої праці буде радувати Вас і в майбутньому!

Не журіться, що десь на скронях з'являється непрохана сивина. Пам'ятайте, що «седые волосы в награду за честно прожитую жизнь».

Тож, щирісердно з ювілеєм Вас і побажанням здоров'я на многії літа!

Микола Опара,

*кандидат сільськогосподарських наук,
професор кафедри землеробства і агрохімії
ім. В. І. Сазанова ПДАА,
Заслужений працівник сільського господарства,
відмінник народної освіти України,
член Громадської спілки «Полтавське товариство сільського господарства»*

Надія Опара,

*кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри безпеки життєдіяльності ПДАА,
член Громадської спілки «Полтавське товариство сільського господарства»*

Леонід Колесніков,

кандидат біологічних наук, доцент

Світлана Кизим,

*завідувач науково-дослідного експозиційного відділу природи
Полтавського краєзнавчого музею
ім. Василя Кричевського*

Людмила Ольховська,

*старший науковий співробітник
Полтавського літературно-меморіального музею
В. Г. Короленка*